Джойс Керол ОУТС

ЗАЛИЦЯННЯ, ЛИПЕНЬ 1953

ОПОВІДАННЯ

З англійської переклав Сергій СНІГУР (Одеса)

Півтора дня в автомобілі шляхом на північ з Пенсаколи, що в штаті Флорида.

Мій батько молодий, у нього плаский живіт, йому не терпиться швидше доїхати.

Зараз він у цивільному — шортах кольору хакі і тенісці.

Моя мати на задньому сидінні нашого «шевроле» з моїм братом, п'ятимісячним немовлям.

Довгі години їзди, шибки опущені, щоб впустити хвилі чистого спекотного повітря.

Вже вечір, але ще й досі тепло, повітря вологе, як пара з рота.

Сліпучий місяць на небі ріже очі.

В Кентуккі, на околиці безіменного містечка, бензоколонка Ессо і кафе.

Нічні метелики вихорем мчать у світлі, густо, як сніжинки.

Заціпеніла від сну. Вії злиплися. Моя шия заслабка, щоб відірвати голову від липкої вінілової спинки сидіння.

Мати пішла з немовлям до жіночого туалету, щоб поміняти мокру пелюшку.

Батько в кафе, п'є молоко, три, чотири високі, налиті по вінця склянки холодного молока; він ще не покинув тренуватися.

(Хоча минулого тижня він програв бій за звання чемпіона армії США в напівважкій вазі. Нам не можна було прийти подивитися, він казав, що ми зурочимо його, але це вже інша історія.)

Мене будить запах бензину.

І технік, що вичавлює рідину на вітрове скло.

Потім промащеною ганчіркою він різкими неправильними колами стирає комах, що заліпили скло, залишаючи переливчастий масляний відблиск.

Перекладено за виданням: «The New Yorker», Feb. 26 — Mar. 4, 1996.

© Сергій Снігур, 2000, переклад.

Міцний м'язистий чоловік, майже одноліток мого батька, може, молодший за нього.

Обличчя дуже брудне, як футбольний м'яч. Чорні баки в'ються по його щоках. Заморені очі.

Він обережно прослизає на місце водія, смердячи потом, мастилом, бензином, перевіряє двірники вітрового скла, потім сигнали поворотів.

Вражений «шевроле» моделлю 1952 року. Як така тримається на дорозі? — питає він.

Вдягнений у затверділу від бруду уніформу Ессо, поверх неї шкіряний жилет з металевими заклепками, а його татуйовані біцепси випуклі, як груди у дорослої жінки.

Стискає кермо, начебто їде замість мого батька.

Вимовляє слова так, що я спочатку нічого не зрозуміла, говорить повільно, ця його гугнява солодкава південна вимова, я вже було подумала, що він блазнює, щоб розсмішити мене. І я таки засміялася, захихотіла тремтливо, з придиханням.

Тикає мене вказівним пальцем у ключницю: «Сплюха»?

Питає, куди це ви їдете?

Кажу йому, до Буффало.

— Буфло — це де?

— Буффало, штат Нью-Йорк.

— Їдете з Флорди?

Я відповідаю:

— Так, мій тато демобілізувався з армії, де був капралом, і зараз їде додому.

— Чи був він на війні? В Кореї?

— Так,— кажу я. Мій голос звучить гордо. — І не був поранений.

Мені дванадцять років. Худа, плоскогруда, кістляві зап'ястки, що він може взяти їх у кільце, зімкнувши навкруги свої великий і вказівний пальці.

Численні тверді прищики під чубчиком на моєму лобі печуть, як червоний перець.

Моє волосся зібране ззаду в масний «кінський хвіст», закріплене гумовою зав'язкою, яку закрутили вправні пальці моєї матері.

На мені зім'яті шорти, махрова блузка, що одягається через голову, плетені сандалі із засіків Вулворта.

Я теж спітніла, тому сильно затиснула пухнасті пахви.

Він нахиляється ближче, говорить:

— Люба, а ти приваблива, скільки тобі років?.. — а я витріщилася з застиглою від переляку посмішкою.

Він говорить таким притишено-манірним голосом, немовби хоче, щоб ніхто не підслухав, нібито хтось є тут так близько, щоб підслухати, хоча нікого немає: «Гей, ти знаєш?.. люба?.. на тобі сидить такий летючий тарган... — обтрушує спереду мою блузку, обережно, зовнішньою стороною брудної від мастила руки... п'ятидюймовий тарган, такий, що КУСАЄТЬСЯ. Га-га-га».

Але це лише жарт, він регоче.

Переднє сидіння «шевроле» гойдається від його реготу.

Так, це було вперше. Ніколи не забудеш того, хто був перший.

Джойс Керол Оутс (р. н. 1938), американська письменниця. Автор романів «Сад радощів земних» (1967), «Вартісні люди» (1968), «Їхнє життя» (1969), «Роби зі мною, що схочеш» (1973), «Вбивці» (1975), «Син ранку» (1978), «Бельфлер» (1980), «Янгол світла» (1981), «Бладсмор» (1982), «Таємниці Вінтертерна» (1984); зб. новел «Через Північні ворота» (1963), «Любовне коло» (1970), «Шлюби і зради» (1973), «Голодні духи» (1974), «Темний бік. Вісімнадцять притч» (1977), «Сентиментальне виховання» (1980); зб. віршів «Казкові звірі» (1975); зб. есе «Нове небо і нова земля» (1974) та критичних статей «На грані неможливого...» (1972). Кілька оповідань Оутс друкувалось у «Всесвіті» № 1, 1977.